

FORORD

MAJA HOJER BRUUN, DORTHE BROGÅRD KRISTENSEN, STINE KRØIJER, JULIE RAHBÆK MØLLER OG MIKKEL RYTTER

Dette dobbelte temanummer af *Tidsskriftet Antropologi* nr. 72 og 73 er baseret på et forskningsseminar afholdt i maj 2014 af det såkaldte Norden-netværk med titlen „Ethnographies of Welfare State Transformations“. Norden-netværket består af danske antropologer fra forskellige akademiske institutioner, som har det til fælles, at de laver feltarbejde i Norden/Skandinavien og mødes for at fremme antropologisk teoridannelse og debat om denne etnografiske region. Oplægget til forskningsseminaret var at diskutere politolog og professor ved CBS Ove Kaj Pedersens meget omtalte samtidsdiagnostik om velfærdsstatens transformation i retning af „konkurrencestaten“ (Pedersen 2011, Hans Reitzels Forlag) i relation til aktuelle etnografiske studier af mødet mellem staten og dens borgere. Vi efterlyste endvidere diskussioner af, hvorvidt og hvordan ændringer af velfærdsstaten har og får konsekvenser for centrale begreber som lighed, enshed, fællesskab og egalitær individualisme, som har domineret den regionale etnografiske litteratur om Norden/Skandinavien. Flere oplæg fra seminaret har fundet vej til temanumrene, ligesom andre er kommet til.

Bogen og diskussionerne om konkurrencestaten har således en central placering som gennemgående diskussionspartner for mange af artiklerne i dette temanummer. Af samme grund runder vi temanummeret af med et efterord af netop Ove Kaj Pedersen, hvor han får mulighed for at kommentere på de måder, hans arbejde er anvendt og diskuteret de konkrete antropologiske studier. Vi vil gerne benytte denne lejlighed til at takke Ove Kaj Pedersen for hans grundige læsning og inspirerende diskussion af indledningen og artiklerne. Efterordet indrammer på fornemste vis temanummerets diskussioner og lægger op til videre debat og samarbejde mellem antropologer, politologer og andre samfunds- og humanvidenskaber om velfærdsstaten og velfærdssamfundet.

Vi vil ligeledes gerne takke Halvard Vike, professor ved Institutt for socialfag ved Høgskolen i Sørøst-Norge, for at skrive et forord, der placerer temanumrenes

diskussioner af velfærds- og konkurrencestaten i en bredere komparativ skandinavisk kontekst.

Endelig indeholder de to temanumre nr. 72 og 73, ud over de ni egentlige forskningsartikler, en række enquetter, hvor udvalgte forskere, der på forskellig vis har beskæftiget sig med velfærdsstaten, er blevet inviteret til at give kortere indspark til diskussionen om velfærdsstaten i dag og fremover.

Slutteligt vil vi gerne takke forskningsprogrammet „Contemporary Ethnography“ ved Aarhus Universitet for at have ydet økonomisk støtte til at afholde det oprindelige forskningsseminar i Norden-netværket og til alle deltagerne for livlige diskussioner samt til *Tidsskriftet Antropologi* for at give plads til temanumrene om „velfærdsstaten“.

God læselyst!

Temareaktionen